

2019–2020 IR 2020–2021 MOKSLO METŲ PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ BENDRIEJI UGDYMO PLANAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2019–2020 ir 2020–2021 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrieji ugdymo planai (toliau – Bendrieji ugdymo planai) reglamentuoja pagrindinio, vidurinio ugdymo programų, specializuoto ugdymo krypties programų (pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su dailės, menų, muzikos, sporto, inžinieriniu ar kitu ugdymu programų), pagrindinio ugdymo individualizuotos programos, socialinių įgūdžių ugdymo programos, suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų (toliau – ugdymo programos) ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą. Vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais ir kitais teisės aktais, parengiami 2019–2020 ir 2020–2021 mokslo metų mokyklos ugdymo planai.

2. Bendrųjų ugdymo planų tikslas – apibrėžti bendruosius ugdymo programų vykdymo reikalavimus mokyklos ugdymo turiniui formuoti ir ugdymo procesui organizuoti, sudarant lygias galimybes kiekvienam mokiniui siekti asmeninės pažangos ir įgyti mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

3. Bendrųjų ugdymo planų uždaviniai:

3.1. pateikti ugdymo gaires mokyklos ugdymo turiniui kurti ir jo įgyvendinimą užtikrinančiam mokyklos ugdymo planui parengti;

3.2. nurodyti minimalų privalomą pamokų skaičių, skirtą ugdymo programoms įgyvendinti.

4. Bendruosiuose ugdymo planuose vartojamos sąvokos:

4.1. **Dalyko modulis** – apibrėžta, savarankiška ir kryptinga ugdymo programos dalis.

4.2. **Kontrolinis darbas** – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

4.3. **Išlyginamoji klasė** – klasė, sudaryta iš mokinių, nutraukusių mokymąsi ar nesimokiusių kai kurių bendrojo ugdymo dalykų.

4.4. **Laikinoji grupė** – mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti.

4.5. **Mokyklos ugdymo planas** – mokykloje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas, vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais.

4.6. **Pamoka** – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

4.7. **Specialioji pamoka** – pamoka mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta įgimtiems ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, išskirtiniams asmens gabumams ugdyti.

4.8. Kitos Bendruosiuose ugdymo planuose vartojamos sąvokos, apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

5. Mokyklos ugdymo turinys įgyvendinamas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo

ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Vidurinio ugdymo bendrosios programos), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ (toliau – Geros mokyklos koncepcija), Bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas), ir kt.

6. Mokykloje įgyvendinamoms ugdymo programoms vykdyti rengiamas Mokyklos ugdymo planas vieniems ar dvejiems mokslo metams. Mokykla ugdymo organizavimo sprendimų kasmet atnaujinti neprivalo, jei jie atitinka mokyklos išsikeltus ugdymo tikslus, bendrąjį ugdymą reglamentuojančius teisės aktus, Bendrųjų ugdymo planų nuostatas. Mokyklos ugdymo plane, atsižvelgiant į mokyklos kontekstą, pateikiami mokyklos ugdymo turinio įgyvendinimo sprendimai.

II SKYRIUS UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS MOKSLO METŲ TRUKMĖ

7. Ugdymo organizavimas 5–10, I–IV gimnazijos klasėse.

7.1. 2019–2020 mokslo metai.

7.1.1. Mokslo metų ir ugdymo proceso pradžia – 2019 m. rugsėjo 1 d. Mokslo ir žinių dienos sutapus su poilsio diena, ugdymo proceso pradžia mokyklos sprendimu gali būti nukeliama į artimiausią darbo dieną po poilsio dienos.

7.1.2. Ugdymo proceso trukmė 5–10, I–III gimnazijos klasės mokiniams – 185 ugdymo dienos, IV gimnazijos klasės mokiniams – 163 ugdymo dienos.

7.1.3. Ugdymo proceso metu skiriamos atostogos:

Rudens atostogos	2019 m. spalio 28 d. – spalio 31 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2019 m. gruodžio 23 d. – 2020 m. sausio 3 d.
Žiemos atostogos	2020 m. vasario 17 d. – vasario 21 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2020 m. balandžio 14 d. – balandžio 17 d.

7.1.4. Ugdymo procesas skirstomas į trumpesnės trukmės laiko periodus: trimestrus, pusmečius ar kitokios trukmės periodus, mokykla priima sprendimą dėl jų trukmės.

7.2. 2020–2021 mokslo metai.

7.2.1. Mokslo metų ir ugdymo proceso pradžia – 2020 m. rugsėjo 1 d.

7.2.2. Ugdymo proceso trukmė 5–10, I–III gimnazijos klasės mokiniams – 185 ugdymo dienos, IV gimnazijos klasės mokiniams – 163 ugdymo dienos.

7.2.3. Ugdymo proceso metu skiriamos atostogos:

Rudens atostogos	2020 m. spalio 26 d. – spalio 30 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2020 m. gruodžio 23 d. – 2021 m. sausio 5 d.
Žiemos atostogos	2021 m. vasario 15 d. – vasario 19 d.

Pavasario (Velykų) atostogos	2021 m. balandžio 6 d. – balandžio 9 d.
------------------------------	---

7.2.4. Ugdymo procesas skirstomas į trumpesnės trukmės laiko periodus: trimestrus, pusmečius ar kitokios trukmės periodus, mokykla priima sprendimą dėl jų trukmės.

8. Mokykla gali keisti Bendrųjų ugdymo planų 7.1.3 ir 7.2.3 papunkčiuose nustatytą atostogų laiką, suderinusi su valstybinės mokyklos (biudžetinės įstaigos) – savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės mokyklos (biudžetinės įstaigos) – savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu, valstybinės ir savivaldybės mokyklos (viešosios įstaigos) ir nevalstybinės mokyklos – savininku (dalyvių susirinkimu).

9. Vasaros atostogos skiriamos pasibaigus ugdymo procesui 5–10, I–III gimnazijos klasės mokiniams. Atostogų pradžią nustato mokyklos vadovas, suderinęs su mokyklos taryba ir savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), dalyvių susirinkimu (savininku) (valstybinės, savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos ir nevalstybinės mokyklos). Vasaros atostogos trunka iki einamųjų mokslo metų rugpjūčio 31 d.

10. Vasaros atostogos IV gimnazijos klasės mokiniams skiriamos pasibaigus švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytai brandos egzaminų sesijai. Jos trunka iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d.

11. Jeigu gimnazijos IV klasės mokinys laiko pasirinktą brandos egzaminą (-us) ar įskaitą (-as) pavasario (Velykų) atostogų metu, atostogų dienas, per kurias jis laiko egzaminą ar įskaitą, nukeliamos į artimiausias darbo dienas po atostogų. Jeigu IV klasės mokinys laiko pasirinktą brandos egzaminą ugdymo proceso metu, jo pageidavimu prieš brandos egzaminą gali būti suteikiama laisva diena. Ši diena įskaičiuojama į ugdymo dienų skaičių.

12. Oro temperatūrai esant 20 laipsnių šalčio ar žemesnei į mokyklą gali nevykti 5 klasių mokiniai, esant 25 laipsnių šalčio ar žemesnei temperatūrai – ir kitų klasių mokiniai. Atvykusiems į mokyklą mokiniams ugdymo procesas vykdomas. Mokiniais, neatvykusiems į mokyklą, mokymuisi reikalinga informacija skelbiama mokyklos interneto svetainėje ir (arba) elektroniniame dienyne. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių. Šiltuoju metų laikotarpiu, temperatūrai mokymosi patalpose viršijus numatytąją Lietuvos higienos normoje HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017. „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma), ugdymo procesas gali būti koreguojamas ir organizuojamas kitose erdvėse.

13. Mokyklos vadovas, esant aplinkybėms, keliančioms pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo ar sustabdymo. Laikina sustabdžius ugdymo procesą, mokyklos vadovas sprendimą dėl ugdymo laiko, kuriuo nevyko ugdymo procesas, įskaičiavimo ar neįskaičiavimo į ugdymo dienų skaičių ar dėl jo koregavimo derina su valstybinės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu, valstybinės ir savivaldybės mokyklos (viešosios įstaigos) ir nevalstybinės mokyklos savininku (dalyvių susirinkimu).

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYKLOS UGDYMO PLANAS. RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

14. Rengiant mokyklos ugdymo planą:

14.1. mokyklos vadovo įsakymu sudaroma darbo grupė mokyklos ugdymo plano projektui parengti. Grupės darbui vadovauja mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo;

14.2. darbo grupė susitaria dėl mokyklos ugdymo plano turinio, struktūros ir formos. Savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), dalyvių susirinkimas (savininkas) (valstybinės, savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos ir nevalstybinės mokyklos) gali pasiūlyti mokyklos ugdymo plano struktūrą ir formą;

14.3. privaloma remtis švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese duomenimis ir informacija, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais, mokyklos veiklos įsivertinimo ir išorinio vertinimo duomenimis.

15. Rengiant mokyklos ugdymo planą konkrečiai švietimo programai įgyvendinti rekomenduojama priimti ar atnaujinti sprendimus dėl:

15.1. mokyklos ugdymo turinio įgyvendinimo integruojant į jį prevencines ir integruojamąsias programas;

15.2. ugdymo proceso organizavimo formų ir kt.;

15.3. mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo;

15.4. mokymosi pasiekimų gerinimo priemonių įgyvendinimo ir mokymosi pagalbos teikimo, vykdant pagrindinio ugdymo programą;

15.5. švietimo pagalbos teikimo;

15.6. neformaliojo vaikų švietimo pasiūlos ir organizavimo;

15.7. pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams ir mokymosi pagalbai teikti, panaudojimo;

15.8. projektinio darbo rengimo ir organizavimo pagrindiniame ugdyme, brandos darbo – viduriniame ugdyme;

15.9. kitų mokiniams ir mokyklai aktualių ugdymo turinio įgyvendinimo klausimų.

16. Mokyklos ugdymo planą mokyklos vadovas tvirtina iki mokslo metų pradžios, suderinęs su mokyklos taryba, taip pat su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), dalyvių susirinkimu (savininku) (valstybinės, savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos ir nevalstybinės mokyklos).

17. Minimalus laikas Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti nurodytas Bendrųjų ugdymo planų 77 ir 93 punktuose – pamokų skaičiumi per dvejus mokslo metus, jei pamokos trukmė – 45 min. Mokyklai pasirinkus ne pamokos, o kitokias mokymo ar ugdymo proceso organizavimo formas, bendra laiko dalyko programai įgyvendinti trukmė turi būti ne trumpesnė nei minimalus pamokų skaičius per mokslo metus ar per dvejus mokslo metus.

18. Mokykla, įgyvendindama ugdymo turinį, gali nuspręsti pamokas, numatytas dvejimėms metams, metams, savaitei, dienai ar kitokios trukmės mokymosi laikotarpiui, skirstyti ir kitaip, nei nurodoma Bendrųjų ugdymo planų 77, 93 punktuose – t. y. intensyvinti ugdymo procesą, pavyzdžiui, per savaitę organizuoti daugiau pamokų nei nustatytas minimalus pamokų skaičius per savaitę, nepažeidžiant Higienos normos reikalavimų. Dorinio ugdymo dalyko mokymą galima intensyvinti tik įgyvendinant vidurinio ugdymo programą.

19. Be privalomojo ugdymo turinio dalykų, mokykla siūlo mokiniams rinktis:

19.1. mokymosi poreikius atitinkančius dalykų modulius, pasirenkamuosius dalykus (pavyzdžiui, nacionalinio saugumo ir krašto gynybos modulį, etninę kultūrą, biochemiją, ugdymo karjerai ir kitus dalykus) kurių turinį nustato švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintos ir (arba) mokyklos parengtos, ir mokyklos vadovo patvirtintos programos. Šios programos įgyvendinamos per pamokas, skirtas mokinio ugdymo poreikiams ir mokymosi

pagalbai teikti, numatytas Bendrųjų ugdymo planų 77, 93 punktuose. Mokykla, rengdama pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių programas, vadovaujasi Bendraisiais formaliojo švietimo programų reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK-535 „Dėl Bendrųjų formaliojo švietimo programų reikalavimų patvirtinimo“;

19.2. įvairių kryptių neformaliojo švietimo programas, atitinkančias mokinių saviraiškos poreikius. Šios veiklos įgyvendinamos per neformaliajam vaikų švietimui skirtas valandas (neformaliojo švietimo valanda – 45 min. trukmės), numatytas Bendrųjų ugdymo planų 77, 93 punktuose.

20. Mokykla padeda kiekvienam mokiniui, ypač turinčiam nepalankias socialines, ekonomines, kultūrinės sąlygas namuose ar turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, pasirinkti jo poreikius atliepiančias įvairių kryptių neformaliojo vaikų švietimo programas.

21. Neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujančius mokinius mokykla žymi Mokinių registre.

22. Mokykla priima sprendimą dėl mokinio individualaus ugdymo plano sudarymo. Mokinio individualus ugdymo planas – tai kartu su mokiniu sudaromas jo galioms ir mokymosi poreikiams pritaikytas ugdymosi planas, padedantis išsikelti tikslus, juos įgyvendinti, prisiimti asmeninę atsakomybę už mokymąsi. Individualų ugdymo planą rekomenduojama sudaryti mokiniui, kurio pasiekimai žemi, taip pat mokiniui, kurio pasiekimai aukšti (ypač mokinio, galinčio pasiekti aukščiausią ir aukštą lygmenį, gabumams plėtoti, gebėjimams ugdyti ir siekti individualios pažangos). Individualų ugdymo planą privaloma sudaryti:

22.1. mokiniui, kuris mokosi pagal vidurinio ugdymo programą;

22.2. asmeniui, atvykusiam mokytis iš užsienio;

22.3. mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą jaunimo mokyklose, vaikų socializacijos centruose arba mokomas namie;

22.4. mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių;

22.5. kitais mokyklos dokumentuose numatytais atvejais.

23. Mokinio pasiekimai ir pažanga ugdymo procese vertinami vadovaujantis:

23.1. teisės aktais, reglamentuojančiais bendrąjį ugdymą ir mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimą;

23.2. mokyklos priimtais sprendimais dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ar (ir) įvertinimo. Vertinimo informacija skelbiama mokyklos internetinėje svetainėje;

23.3. pažymiais pagal dešimtbalę vertinimo skalę. Jei vertinama ne pagal ją, numatomas įvertinimų konvertavimo į pažymius pagal dešimtbalę vertinimo skalę laikas, ne vėlesnis nei mokykloje nustatyto ugdymo laikotarpio, pavyzdžiui, trimestro, pusmečio pabaiga. Neprivaloma konvertuoti, jeigu mokinio pasiekimai įvertinti įrašais „įskaityta“, „neįskaityta“, jeigu to nepageidauja mokinys ar jo tėvai (globėjai, rūpintojai).

24. Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime mokykla dalyvauja mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomosios institucijos (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo) (valstybinės ir savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos), savininko (dalyvių susirinkimo) (kitos mokyklos) arba mokyklos vadovo sprendimu. Mokinio pasiekimų rezultatai neįskaičiuojami į ugdymo laikotarpio (trimestro, pusmečio) įvertinimą.

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKYKLOS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMO PLANAVIMAS

25. Mokykla, planuodama mokyklos ugdymo turinio įgyvendinimą, priima sprendimą dėl:

25.1. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr.

V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ (toliau – sveikatos programa), įgyvendinimo. Programa gali būti integruojama į dalykų turinį, įgyvendinama per neformaliojo švietimo veiklas, jai įgyvendinti gali būti skiriamas atskiras laikas, gali būti panaudojamos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti skirtos pamokas ir kt.;

25.2. Ugdymo karjerai programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“ (toliau – Ugdymo karjerai programa), įgyvendinimo mokyklos ugdymo turinyje formų;

25.3. sąlygų sudarymo kiekvienam mokiniui nuolat dalyvauti bent vienoje nuosekloje, ilgalaikėje socialines ir emocines kompetencijas ugdančioje prevencinėje programoje, apimančioje smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą. Smurto prevencija įgyvendinama vadovaujantis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“. Mokykla priima sprendimą dėl pasirinktos prevencinės programos įgyvendinimo būdų: integruoti į dalyko (-ų) ugdymo turinį, įgyvendinti per neformaliojo vaikų švietimo veiklas, skirti atskirą laiką programai įgyvendinti ar kt. Mokykla prevencinei programai įgyvendinti gali naudoti mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti skirtas pamokas;

25.4. švietimo nacionalinio saugumo klausimais, informacinio raštingumo, verslumo, finansinio raštingumo, antikorupcinio ugdymo įgyvendinimo. Mokykla numato tinkamiausius šių veiklų įgyvendinimo būdus ir metodus, atsižvelgdama į mokyklos bendruomenės ir vietos bendruomenės socialinį kontekstą. Mokyklos ugdymo plane mokykla numato prioritetines veiklų sritis ir joms naudodama neformaliajam vaikų švietimui, mokinio mokymosi poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai skirtas pamokas;

25.5. galimybių sudarymo mokiniui kiekvieną dieną – prieš pamokas ar (ir) tarp pamokų – užsiimti aktyvia veikla. Rekomenduojama ne trumpesnė kaip 20 min. aktyvioms veikloms skirta pertrauka.

26. Pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla (toliau – pažintinė kultūrinė veikla) – mokyklos ugdymo turinio dalis. Ji įgyvendinama atsižvelgiant į Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrosiose programose numatytą dalykų turinį, mokinių amžių. Mokykla priima sprendimą dėl šios veiklos organizavimo: kiek šiai veiklai per mokslo metus skirs pamokų, koku būdu organizuos: nuosekliai per mokslo metus ar koncentruos veiklą tam tikrais laikotarpiais (pavyzdžiui, trimestro ar pusmečio pabaigoje). Pažintinė kultūrinė veikla turi būti organizuojama ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose, pavyzdžiui, muziejuose, atviros prieigos centruose, virtualiosiose mokymosi aplinkose. Mokinio mokymosi laikas išvykose, ekskursijose ir kitais panašiais atvejais, trunkantis ilgiau nei pamoka, perskaičiuojamas į konkretaus dalyko (-ų) mokymosi laiką (pagal pamokos (-ų) trukmę). Pavyzdžiui, 3 astronominių valandų trukmės ugdymo procesas muziejuje gali būti įskaitytas kaip atitinkamo dalyko 4 pamokos, kurių trukmė po 45 min.

27. Socialinė-pilietinė veikla mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma. Jai skiriama ne mažiau kaip 10 valandų (pamokų) per mokslo metus. Mokykla, atsižvelgdama į mokinių amžių, gali priimti sprendimą šiai veiklai skirti ir daugiau pamokų (valandų) per mokslo metus. Skirtingo amžiaus mokiniams gali būti numatomas skirtingas socialinės-pilietinės veiklos pamokų (valandų) skaičius. Socialinė-pilietinė veikla fiksuojama dienyne. Rekomenduojama, kad mokiniai savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus kauptų patys, e. aplanke, pavyzdžiui, Atviroje informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemoje (AIKOS). Rekomenduojama numatyti galimybę mokiniui atlikti šio pobūdžio veiklas savarankiškai arba grupelėmis ir glaudžiai bendradarbiaujant su asociacijomis, savivaldos institucijomis ir kt. Mokiniais, pateikusiems pažymėjimą, patvirtinantį savanorio atliktą savanorišką tarnybą pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ministro 2018 m.

birželio 22 d. įsakymu Nr. A1-317, „Dėl Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, įskaitoma socialinė-pilietinė veikla.

28. Etninę kultūrinę veiklą rekomenduojama įgyvendinti vadovaujantis Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa, kurios patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ (toliau – Etninės kultūros programa).

KETVIRTASIS SKIRSNIS MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMAS

29. Mokiniui mokymosi krūvis per savaitę turi būti paskirstytas proporcingai. Vadovaujantis Higienos norma mokykloje ugdymo procesui organizuoti sudaromas tvarkaraštis. Rekomenduojama penktadienį organizuoti mažiau pamokų nei kitomis savaitės dienomis.

30. Mokykla vykdo mokinių mokymosi krūvio stebėseną. Remdamasi turimais duomenimis apie mokinių mokymosi krūvį, mokykla priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo.

31. Mokykla užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokinius būtina informuoti ne vėliau kaip prieš savaitę. Kontroliniai darbai negali būti rašomi iš karto po ligos, atostogų, nerekomenduojami po šventinių dienų.

32. Mokykla užtikrina, kad užduotys, kurios skiriamos atlikti namuose:

32.1. atitiktų mokinio galias;

32.2. būtų tikslingos ir naudingos tolesniam mokinio mokymui ir mokymuisi, padėtų siekti numatytų mokymosi tikslų;

32.3. nebūtų skiriamos atostogoms;

32.4. nebūtų skiriamos dėl įvairių priežasčių neįvykusių pamokų uždaviniams įgyvendinti.

33. Mokykloje esant mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir negali tinkamai atlikti skiriamų užduočių dienos centruose arba namuose dėl nepalankių socialinių ekonominių kultūrinių sąlygų, būtina sudaryti sąlygas jas atlikti mokykloje.

34. Penktų klasių mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, rekomenduojama skirti minimalų privalomą pamokų skaičių per savaitę. Didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius dalykams skiriamas suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais). Kitų klasių mokiniams bendras pamokų skaičius per savaitę gali būti ir didesnis, nei numatyta, Bendrųjų ugdymo planų 77 punkte.

35. Mokymosi pagalbai skiriama trumpalaikės ar ilgalaikės konsultacijos. Trumpalaikių konsultacijų (trumpesnių už pamokos trukmę) dažnumas priklauso nuo mokantis kylančio mokymosi poreikio išsiaiškinti neaiškumus. Jos neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį. Ilgalaikės (trukmė lygi pamokos trukmei) konsultacijos organizuojamos per visą mokyklos nustatytą mokymosi trukmės periodą (pavyzdžiui, trimestrą, pusmetį) ir įskaitomos į mokymosi krūvį. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniu dienynu ar kitu būdu informuojami apie mokiniui siūlomą suteikti mokymosi pagalbą, apie mokinio daromą pažangą.

36. Mokinys, jeigu pageidauja, mokyklos vadovo įsakymu gali būti atleidžiamas nuo dalies ar visų pamokų lankymo tų dalykų:

36.1. kurių jis yra nacionalinių ar tarptautinių olimpiadų, konkursų einamaisiais mokslo metais nugalėtojas;

36.2. kurių mokosi formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose (muzikos, dailės, menų, sporto ir kitose) pagal formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (ar yra jas baigęs);

36.3. kurių mokosi pagal kitas neformaliojo vaikų švietimo programas.

37. Sprendimas priimamas dalyko, nuo kurio pamokų mokinys atleidžiamas, mokytojui susipažinus su formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų ar kitų neformaliojo švietimo programų turiniu, kuris turi derėti su Bendrųjų programų turiniu. Programas ar jų nuorodas mokyklai pateikia mokinys ar mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) kartu su prašymu dėl atleidimo nuo to dalyko pamokų iki mokyklos sprendimu numatomos datos.

38. Mokykla priima sprendimus dėl menų ar fizinio ugdymo dalykų, o išimtiniais atvejais – ir kitų dalykų vertinimų, gautų mokantis pagal formalųjį švietimą papildančias programas, įskaitymo ir konvertavimo į pažymius pagal dešimtbalę vertinimo skalę.

39. Mokinys, atleistas nuo kurių nors menų, fizinio ugdymo ar kitų sričių dalykų pamokų, jų metu gali užsiimti kita ugdomąja veikla arba mokytis individualiai. Mokykla užtikrina nuo pamokų atleistų mokinių saugumą ir užimtumą. Jeigu šios pamokos pagal pamokų tvarkaraštį yra pirmosios ar paskutinės, mokiniai mokyklos sprendimu gali į mokyklą atvykti vėliau arba išvykti anksčiau. Apie tai mokykla informuoja tėvus.

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS MOKINIUI, BESIMOKANČIAM PAGAL PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ

40. Mokymosi pagalba mokykloje turi būti teikiama kiekvienam mokiniui, kuriam ji reikalinga. Ypač svarbi mokymosi pagalba mokiniui:

40.1. dėl ligos ar kitų priežasčių praleidusiam dalį pamokų;

40.2. gavusiam nepatenkinamą atsiskaitomųjų ar kitų užduočių įvertinimą;

40.3. gavusiam kelis iš eilės nepatenkinamus kurio nors dalyko įvertinimus;

40.4. jei pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, ir mokinys nedaro pažangos;

40.5. jei nacionalinio pasiekimų patikrinimo metu nepasiekiamas patenkinamas lygmuo;

40.6. jei jo pasiekimai yra aukščiausio lygmens ir (ar) jei jis siekia domėtis pasirinkta mokymosi sritimi;

40.7. kitais mokyklos pastebėjais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

41. Mokykla užtikrina sistemingą mokymosi pagalbą, kuri apima: žemų pasiekimų prevenciją, intervenciją sprendžiant iškilusias problemas ir kompensacines priemones (suteikiama tai, ko mokiniai negali gauti namuose, ir pan.).

42. Mokymosi pagalbos teikimo veiksmingumas turi būti analizuojamas ir kompleksiskai vertinamas pagal individualią mokinių pažangą ir pasiekimų dinamiką.

43. Mokykla paskiria asmenį, atsakingą už mokymosi pasiekimų stebėsenos koordinavimą ir mokymosi pagalbos teikimo organizavimą.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PAGRINDINIO, VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR PRADINIO, PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

44. Mokykla, atvykus asmeniui, baigusiam užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pradinio, pagrindinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa):

44.1. priima jį mokytis vadovaudamasi Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo

programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašas). Mokykla išsiaiškina atvykusiojo asmens lūkesčius ir norus mokytis kartu su bendraamžiais (suaugusiųjų – pagal suaugusiųjų bendrojo ugdymo programą), švietimo pagalbos poreikį ar poreikį tam tikrą dalį laiko intensyviai mokytis lietuvių kalbos (suaugusiųjų – pagal suaugusiųjų bendrojo ugdymo programą);

44.2. informuoja valstybinės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį, valstybinės ir savivaldybės mokyklos (viešosios įstaigos) ar nevalstybinės mokyklos savininką (dalyvių susirinkimą);

44.3. kartu su mokinio tėvais (globėjais ir rūpintojais) numato atvykusio mokytis asmens tolesnio mokymosi perspektyvą, aptaria švietimo pagalbos poreikį ar poreikį tam tikrą laiko dalį intensyviai mokytis lietuvių kalbos;

44.4. paskiria asmenį, galintį padėti atvykusiam asmeniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą, mokytis ir ugdytis, prireikus pasitelkia mokinius savanorius;

44.5. sudaro mokinio mokymosi individualų planą, kuriame gali būti numatytas ir pamokų skaičiaus perskirstymas tarp dalykų, numatytų Bendrųjų ugdymo planų 77, 93 punktuose, pavyzdžiui, sudarant galimybę kurį laiką nesimokyti kai kurių dalykų ar jų dalies, bet nepažeidžiant mokinio mokymosi poreikių;

44.6. numato preliminarią mokinio adaptacinio laikotarpio trukmę, mokyklos teikiamos pagalbos formas ir būdus, mokyklos, mokinio ir mokinio tėvų (globėjų ir rūpintojų) išipareigojimus. Adaptaciniu laikotarpiu rekomenduojama stebėti mokinių individualią pažangą ir jų pasiekimų nevertinti pažymiais. Užsitęsus mokinio adaptacijai ar iškilus sunkumų, susijusių su adaptacija, į adaptacijos procesų valdymą turi būti įtraukta mokyklos vaiko gerovės komisija;

44.7. nuolat bendradarbiauja su mokinio tėvais (globėjais ir rūpintojais) ar teisėtais mokinio atstovais ir teikia informaciją apie mokinio mokymąsi, daromą pažangą;

44.8. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, konsultuoja dėl jų pasirinkimo;

44.9. numato klasės vadovo, mokytojų darbą su atvykusi mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais).

45. Jeigu mokynys nemoka ar menkai moka lietuvių kalbą, mokykla gali organizuoti:

45.1. lietuvių kalbos mokymąsi intensyviu būdu (išlyginamosiose klasėse, grupėse ar kitomis formomis), kartu užtikrindama, kad kitus dalykus (pavyzdžiui, menus, gamtos mokslus ir kt.) jis mokytųsi kartu su bendraamžiais;

45.2. intensyvų vien lietuvių kalbos mokymąsi iki vieno metų (išimtiniais atvejais ir ilgiau) ar trumpiau ir pagalbos pagal mokinio poreikius teikimą kelerius (2–4) metus;

45.3. mokinio mokymąsi kartu su kitais bendraamžiais paskirtoje klasėje, teikiant reikiamą švietimo ir mokymosi pagalbą;

45.4. mokymąsi kitu mokyklos siūlomu būdu, suderintu su mokinio tėvais (globėjais ir rūpintojais).

SEPTINTASIS SKIRSNIS

MOKYMOŠI ORGANIZAVIMAS IŠLYGINAMOSIOSE KLASĖSE AR GRUPĖSE

46. Suaugusių užsieniečių ir Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių ar grįžusių gyventi ir dirbti Lietuvos Respublikoje, ir jų vaikų ugdymas išlyginamosiose klasėse ir išlyginamosiose laikinosiose grupėse organizuojamas vadovaujantis Užsieniečių ir Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių ar grįžusių gyventi ir dirbti Lietuvos Respublikoje, vaikų ir suaugusiųjų ugdymo išlyginamosiose klasėse ir išlyginamosiose mobiliosiose grupėse tvarkos aprašu, patvirtintu

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. ISAK-1800 „Dėl Užsieniečių ir Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių ar grįžusių gyventi ir dirbti Lietuvos Respublikoje, vaikų ir suaugusiųjų ugdymo išlyginamosiose klasėse ir išlyginamosiose mobiliosiose grupėse tvarkos aprašo patvirtinimo“.

47. Išlyginamosios klasės (kai kuriais atvejais – grupės) gali būti steigiamos savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos, savininko (dalyvių susirinkimo) sprendimu, kuriuo nustatoma priėmimo į išlyginamąsias klases, grupes tvarka ir numatomos finansavimo galimybės.

48. Mokykla, kurioje steigiama išlyginamoji klasė ar grupė, rengia išlyginamosios klasės ar grupės ugdymo planą ir pamokų tvarkaraštį:

48.1. mokiniai išlyginamojoje klasėje ar grupėje gali mokytis visų tos klasės ugdymo plano dalykų, tik tam tikros ugdymo srities (lietuvių kalbos, kitų kalbų, gamtamokslinių, socialinių, menų, tikslųjų mokslų) dalykų ar vieno dalyko;

48.2. klasės ar grupės ugdymo planas sudaromas taip, kad didžiausias mokinio pamokų skaičius per mokslo metus neviršytų 1036 pamokų, per savaitę – 28 pamokų.

Neformaliojo švietimo pamokų (arba veiklų), skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, skaičius neturi viršyti per mokslo metus – 370 pamokų, per savaitę – 10 pamokų.

49. Mokykla bendradarbiauja su išlyginamojoje klasėje ar grupėje besimokančiųjų tėvais (globėjais, rūpintojais), nuolat teikia informaciją apie mokinių pasiekimus ir daromą pažangą.

50. Lietuvių kalbos mokoma vadovaujantis Išlyginamųjų klasių ir išlyginamųjų mobiliųjų grupių lietuvių kalbos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. ISAK-1216 „Dėl Išlyginamųjų klasių ir išlyginamųjų mobiliųjų grupių lietuvių kalbos programos patvirtinimo“.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS LAIKINŲJŲ MOKYMOSI GRUPIŲ SUDARYMAS

51. Mokykla, įgyvendindama pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, nustato laikinosios mokymosi grupės dydį pagal skirtas mokymo lėšas. Mokinių skaičius laikinojoje grupėje negali būti didesnis nei teisės aktais nustatytas didžiausias mokinių skaičius klasėje.

52. Mokyklos ugdymo turiniui įgyvendinti klasėje sudaromos laikinosios grupės:

52.1. doriniam ugdymui, jeigu tos pačios klasės mokiniai yra pasirinkę ir tikybą, ir etiką;

52.2. informacinių technologijų ir technologijų dalykams mokytis, atsižvelgiant į darbo vietų kabinetuose skaičių, kurį nustato Higienos norma;

52.3. kitiems dalykams mokytis, jei mokyklai pakanka mokymo lėšų, pavyzdžiui, gamtos mokslų pamokoms, kuriose atliekami eksperimentai.

53. Jei klasėje mokosi ne mažiau kaip 21 mokiny, joje sudaromos laikinosios grupės:

53.1. užsienio kalboms;

53.2. lietuvių kalbai ir literatūrai mokytis mokykloje, kurioje mokoma tautinių mažumų kalba (kalbos);

53.3. lietuvių kalbai ir literatūrai mokytis mokykloje, kuri daugiakalbėje aplinkoje (t. y., jeigu mokykla yra Vilniaus rajono ar Šalčininkų rajono savivaldybėje, taip pat jeigu mokykla yra Elektrėnų, Širvintų rajono, Švenčionių rajono, Trakų rajono, Visagino ar Vilniaus miesto savivaldybėje ir joje yra ne mažiau kaip 20 procentų mokinių, besimokančių valstybine mokomąja kalba, kurių gimtoji kalba yra kita, ne valstybinė kalba).

DEVINTASIS SKIRSNIS UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNGTINĖSE KLASĖSE

54. Mokykloje sudarant jungtines klases vadovaujamosi Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“.

55. Mokykla, planuodama mokyklos ugdymo turinio įgyvendinimą ir sudarydama mokyklos ugdymo planą, numato, kurių dalykų pamokas skirtingo amžiaus mokiniams jungtinėje klasėje organizuos vienu metu, o kuriais atvejais – atskirai ar tik dalį kartu, o dalį atskirai. Pamokų skaičius mokiniui per mokslo metus negali būti mažesnis už Bendrųjų ugdymo planų 77 punkte nurodytą minimalų privalomą pamokų skaičių atitinkamos klasės mokiniui. Maksimalus jungtiniam komplektui skiriamų valandų skaičius negali viršyti Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 3 priede nustatyto klasės kontaktinių valandų skaičiaus per mokslo metus.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

MOKYMO NAMIE ORGANIZAVIMAS

56. Mokinių mokymas namie organizuojamas, vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

57. Mokiniai namie mokomi savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu mokiniai gali būti mokomi tik pritarus gydytojų konsultacinei komisijai. Mokiniui, mokomam namie, mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgdama į gydytojų konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą.

58. Savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu namie mokomam mokiniui 5–6 klasėse skiriamos 444 pamokos per mokslo metus, per savaitę – 12, 7–8 klasėse – 481 pamoka per mokslo metus, per savaitę – 13, 9–10, gimnazijos I–II klasėse – 555 pamokos per mokslo metus, per savaitę – 15, gimnazijos III klasėje – 518, IV klasėje – 462 pamokos per mokslo metus, per savaitę – 14 pamokų. Dalį pamokų gydytojų konsultacinės komisijos leidimu mokinys gali lankyti mokykloje arba mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu.

59. Mokiniams, kurie mokosi namie nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio mokymosi forma, skiriama iki 15 procentų, grupinio mokymosi forma – iki 40 procentų Bendrųjų ugdymo planų 77, 93 punktuose nustatyto pamokų skaičiaus mokiniui per savaitę ar per mokslo metus.

60. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos vadovo įsakymu mokinys gali nesimokyti menų, dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie dalykų, kurių mokinys nesimoko, įrašoma „atleista“. Dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų mokykloje, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą. Mokyklos sprendimu mokiniui, kuris mokosi namuose, gali būti skiriama iki 2 papildomų pamokų per savaitę. Šias pamokas siūloma panaudoti mokinio pasiekimams gerinti.

III SKYRIUS

PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

61. Mokykla įgyvendina Pagrindinio ugdymo bendrąsias programas, kurias sudaro ugdymo sritys ir dalykai: dorinis ugdymas: etika, katalikų tikyba, ortodoksų (stačiatikių) tikyba, evangelikų liuteronų tikyba, evangelikų reformatų tikyba, karaimų tikyba; judėjų tikybos pažintinė programa; kalbos: lietuvių kalba ir literatūra, kitos gimtosios kalbos, lietuvių gestų kalba, lietuvių valstybinė kalba, lietuvių kalba kurtiesiems ir neprisigirdintiesiems, pirmoji užsienio kalba, antroji užsienio kalba, užsienio (anglų) kalba kurtiesiems ir neprisigirdintiesiems; matematika; gamtamokslinis ugdymas; socialinis ugdymas: istorija, geografija, pilietiškumo ugdymas, ekonomika ir verslumas, psichologija; meninis ugdymas: dailė, muzika, šokis, teatras, šiuolaikiniai menai; informacinės technologijos; technologijos; fizinis ugdymas, bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas.

62. Mokykla, formuodama mokyklos pagrindinio ugdymo programos turinį, gali siūlyti mokiniams rinktis:

62.1. pagilinto mokymosi programą – užsienio kalbos ir kūno kultūros, o lietuvių kalbos ir literatūros – tik mokiniams, kurie mokosi tautinių mažumų kalba (5 klaseje);

62.2. dalyko modulius;

62.3. kryptingo meninio ugdymo programas;

62.4. projektinį darbą;

62.5. šiuolaikinių menų programą vietoje muzikos ir dailės dalyko – mokantis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį;

62.6. pasirenkamuosius dalykus (pavyzdžiui, nacionalinis saugumas ir krašto gynyba, etninė kultūra, biochemija, ugdymas karjerai ir kitus dalykus).

63. Mokykla, įgyvendindama pagrindinio ugdymo programos ugdymo turinį, gali:

63.1. iki 10 procentų didinti ar mažinti (perskirstyti) dalykui mokytis skiriamų pamokų skaičių. Perskirstyti dalykams skiriamas pamokas galima tarp keleto dalykų ar tarp visų;

63.2. ugdymo programą įgyvendinti per dalykų modulius, t. y. dalykų bendrųjų programų turinį 9–10, gimnazijos I–II klasėse skaidyti į modulius, kurių turinys ir skaičius pasirenkamas atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius ir dalyko bendrojoje programoje numatytus mokinių pasiekimus. Modulių turiniui įgyvendinti turi būti užtikrintas minimalus pamokų skaičius dalykui įgyvendinti, numatytas Bendrųjų ugdymo planų 77 punkte;

63.3. 9–10 ir gimnazijos I–II klasėse bendrą klasei skirtą pamokų skaičių tarp dalykų paskirstyti kitaip, nei nurodoma Bendrųjų ugdymo planų 77 punkte, išlaikant tą patį dalykų skaičių ir neviršijant maksimalaus mokiniui skiriamo pamokų skaičiaus per dvejus mokslo metus. Mokykla, nusprendusi dalykams mokytis skirti kitokį pamokų skaičių, nei numatyta Bendruosiuose ugdymo planuose, turi užtikrinti, kad bus pasiekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose numatyti mokymosi rezultatai. Sprendimą skirti kitokį pamokų skaičių, nei numatyta Bendruosiuose ugdymo planuose, savivaldybės mokykla (biudžetinė įstaiga) suderina su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu, valstybinė mokykla (biudžetinė įstaiga) – su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, valstybinė ir savivaldybės mokykla (viešoji įstaiga) ir nevalstybinė mokykla – su savininku (dalyvių susirinkimu), prireikus ir su ekspertais;

63.4. perskirstyti tarp dalykų iki 50 procentų Bendrųjų ugdymo planų 77 punkte nustatyto pamokų skaičiaus, kai ugdymo turinio įgyvendinimą produktyviojo mokymosi būdu organizuoja mokyklos, kurių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras.

64. Mokykla nustato ir skiria adaptacinį laikotarpį pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalis ir naujai atvykusiems mokiniams. Dalį ugdymo proceso mokslo metų pradžioje siūloma organizuoti ne pamokų forma. Per adaptacinį

laikotarpį rekomenduojama stebėti individualią pažangą, bet mokinių pasiekimų ir pažangos pažymiais nevertinti.

65. Mokiniui, kuris:

65.1. mokosi nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio mokymosi forma, individualiam mokymui skiriama iki 15 procentų, o tiems, kurie mokosi grupinio mokymosi forma, – iki 40 procentų Bendrųjų ugdymo planų 77 punkte nustatyto metinių arba savaitinių pamokų skaičiaus;

65.2. išvyksta gyventi ar (ir) mokytis į užsienį, lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, Lietuvos geografijos dalykų galima mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Norintieji mokytis kreipiasi į mokyklą, vykdančią nuotolinį mokymą. Mokiniam, kuris mokosi nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu grupinio mokymosi forma, lietuvių kalbai mokytis skiriama 50 procentų, Lietuvos istorijai, Lietuvos geografijai – 30 procentų, o tiems, kurie mokosi nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio mokymosi forma – iki 15 procentų Bendrųjų ugdymo planų 77 punkte kasdieniam mokymo proceso organizavimo būdui nustatyto minimalaus metinių ir (ar) savaitinių pamokų skaičiaus. Mokant nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, mokymo trukmė gali būti trumpesnė negu 45 min.

ANTRASIS SKIRSNIS

PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS MOKYKLOSE, KURIOSE SUFORMUOTOS JAUNIMO KLASĖS, JAUNIMO MOKYKLOSE IR VAIKŲ SOCIALIZACIJOS CENTRUOSE

66. Jaunimo mokykla, mokykla, kurioje suformuotos jaunimo klasės, įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, gali perskirstyti tarp dalykų iki 25 procentų, vaikų socializacijos centras (toliau – Centras) – iki 40 procentų. Bendrųjų ugdymo planų 77 punkte nustatyto pamokų skaičiaus. Perskirstyti pamokas galima tarp kelių ar keliolikos dalykų. Mokykloje turi būti susitarta, kaip numatoma panaudoti perskirstytą mokymosi laiką. Kiekvienam ugdomam mokiniui sudaromas individualus ugdymo planas, atsižvelgiant į ugdymo tikslus, mokinio turimą mokymosi patirtį, polinkius, individualius ugdymosi poreikius, reikiamą mokymosi pagalbą ir vadovaujantis Vaiko vidutinės priežiūros priemonės įgyvendinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 25 d. įsakymu Nr. V-644 „Dėl Vaiko vidutinės priežiūros priemonės įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Vaiko vidutinės priežiūros priemonių įgyvendinimo aprašas). Centre mokiniams ugdyti gali būti sudaromos laikinosios grupės.

67. Iki profesinis ugdymas yra privaloma jaunimo mokyklos ar klasės ugdymo turinio dalis:

67.1. ikiprofesinio ugdymo programą įgyvendinanti mokykla gali skirti ikiprofesiniam ugdymui iki 40 procentų mokykloje įgyvendinamo ugdymo turinio, perskirsčiusi tarp dalykų iki 40 procentų Bendrųjų ugdymo planų 77 punkte nustatyto pamokų skaičiaus: 8 klasėje arba nuo 14 metų skirti 3 valandas per savaitę, per mokslo metus – 111 pamokų, 9–10 klasėse / nuo 15 iki 18 metų – po 4 valandas per savaitę, per mokslo metus – 148 pamokas;

67.2. ikiprofesinio ugdymo dalyką, orientuotą į praktinį ugdymą, rekomenduojama įvesti nuo 14 metų;

67.3. ikiprofesinio ugdymo dalyko programą rengia mokyklos mokytojai. Ją sudaro privalomas įvadinis modulis ir pasirenkamieji – savarankiški arba tęstiniai – moduliai. Įvadinis modulis skirtas supažindinti mokinius su artimiausioje aplinkoje esančiomis profesijomis, su Lietuvos darbo rinka, ateities profesijomis. Dėl ikiprofesinio ugdymo programos įvadinio modulio apimties, pasirenkamųjų modulių skaičiaus, jų temų, ikiprofesinio ugdymo integracijos su kitais bendrojo ugdymo dalykais ir modulių apimties tariamasi mokykloje. Iki profesinio ugdymo programos moduliai rengiami, atsižvelgiant į jų aktualumą, mokinių

ugdymosi poreikius, interesus, turimą mokymosi aplinką ar galimybę naudotis kitomis aplinkomis (profesinio mokymo bazė, muziejai ir kt.). Į ikiprofesinio ugdymo dalyko programą įtraukiamos Ugdymo karjerai programos nuostatos;

67.4. rekomenduojama ikiprofesinio ugdymo procesą organizuoti taip, kad mokinys per visą dalyko programos mokymosi laiką galėtų pasirinkti kuo daugiau ir įvairesnių modulių; pagal galimybę derinti juos su profesiniu veiklinimu (pavyzdžiui, patirtiniai vizitai į profesinio mokymo įstaigas, įmones, išbandymas bent kelių svarbiausių profesijos ar veiklos aspektų ir kt.);

67.5. ikiprofesinio ugdymo programą galima įgyvendinti per perskirstytą tarp dalykų pamokų (be technologijų dalykui skirtų pamokų) laiką, per mokyklos perskirstytą pamokų laiką, per neformaliojo vaikų švietimo veikloms skirtą laiką;

67.6. į ikiprofesinio ugdymo programą jaunimo mokykla, jaunimo klasė, Centras, socializacijos klasė gali įtraukti formaliojo profesinio mokymo programos modulius, vadovaudamiesi Bendrojo ugdymo technologijų dalykų ir profesinio mokymo programos modulių užskaitos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-716 „Dėl Bendrojo ugdymo technologijų dalykų ir profesinio mokymo programos modulių užskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

68. Centruose neformaliajam vaikų švietimui vykdyti kiekvienai socializacijos klasei skiriamos 148 val. per mokslo metus. Šiuose centruose gali būti sudaryta socializacijos klasė 14–17 metų mokiniams, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka paskirta vidutinės priežiūros ar auklėjamojo poveikio priemonė, mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą. Centras priima sprendimą dėl vaiko atostogų, trumpalaikių išvykų, svečiavimosi, vadovaudamasis Vaiko vidutinės priežiūros priemonės įgyvendinimo tvarkos aprašu. Centro vadovas priima sprendimą dėl ugdymo laiko, kuriuo nevyko ugdymo procesas, kompensavimo. Centre pamokų perskirstymas derinamas su savininko teisės ir pareigas įgyvendinančia institucija.

TREČIASIS SKIRSNIS

DALYKŲ SRIČIŲ UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMO YPATUMAI

69. Dorinis ugdymas. Dorinio ugdymo dalyką (etiką ar tikyba) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi pats. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etiką arba tikyba rekomenduojama rinktis dvejiems metams (5–6, 7–8, 9–10, gimnazijos I–II klasėms).

70. Lietuvių kalba ir literatūra. Mokykla, įgyvendindama ugdymo turinį:

70.1. siūlo mokiniams rinktis pasirenkamuosius dalykus lietuvių kalbos ir literatūros įgūdžiams formuoti ir skaitymo gebėjimams gerinti, kalbos vartojimo praktikai ar kt.;

70.2. gali integruoti į lietuvių kalbos ir literatūros programos įgyvendinimą pilietiškumo pagrindų mokymą, laisvės kovų istorijai skiriant ne mažiau kaip 18 pamokų;

70.3. mokiniams, kurie mokėsi pagal pagrindinio ugdymo programą mokykloje, kurioje įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, ir nori tęsti mokymąsi pagal pagrindinio ugdymo programą mokykloje, kurios nuostatuose (įstatuose) įteisintas mokymas valstybine kalba, sudaromos sąlygos pasiekti bendrojoje programoje numatytus pasiekimus: vienus mokslo metus jiems gali būti skiriama 1 papildoma lietuvių kalbos ir literatūros pamoka per savaitę; jei klasėje ar keliose klasėse yra keletas tokių mokinių, gali būti sudaryta grupė, kurios mokymui skiriama 2 ar daugiau papildomų pamokų, atsižvelgiant į mokyklos turimas mokymo lėšas.

71. Užsienio kalba.

71.1. Užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos.

71.2. Antrosios užsienio kalbos mokytis privaloma nuo 6 klasės, išskyrus mokyklas, kuriose mokoma tautinės mažumos kalba. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka, o

mokinys nuo 14 iki 16 metų tėvų (rūpintojų) sutikimu pats renkasi antrąją užsienio kalbą: anglų, latvių, lenkų, prancūzų, rusų, vokiečių ar kitą. Mokykla privalo sudaryti galimybę rinktis antrąją užsienio kalbą iš ne mažiau kaip dviejų užsienio kalbų (neįskaitant pirmosios užsienio kalbos, kurios mokinys mokėsi kaip ankstyvosios užsienio kalbos pagal pradinio ugdymo programą ir toliau mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą) ir sąlygas mokytis pasirinktos kalbos. Kalbai mokytis gali būti skiriama ir daugiau pamokų, negu nurodyta Bendrųjų ugdymo planų 77 punkte, jei mokyklai pakanka mokymo lėšų. Tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu antrosios užsienio kalbos galima pradėti mokytis ir nuo 5 klasės, jei mokyklai užtenka mokymo lėšų.

71.3. Baigiant pagrindinio ugdymo programą, rekomenduojama organizuoti užsienio kalbų pasiekimų patikrinimą centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS).

71.4. Keisti užsienio kalbą, nebaigus pagrindinio ugdymo programos, galima tik tokiu atveju, jeigu mokinio norimos mokytis užsienio kalbos pasiekimų lygis ne žemesnis, nei numatyta tos kalbos bendrojoje programoje, arba jei mokinys yra atvykęs iš kitos Lietuvos ar užsienio mokyklos ir šiuo metu lankoma mokykla dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės toliau mokytis pradėtos kalbos. Gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu, mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

71.4.1. vienus mokslo metus jam skiriama ne mažiau nei viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

71.4.2. susidarius mokinių laikinajai grupei, kurios dydį numato mokykla, atsižvelgdama į mokymo lėšas, skiriamos dvi papildomos pamokos.

71.5. Jei mokinys yra baigęs tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą ir mokykla nustato, kad jo vienos užsienio kalbos pasiekimai yra aukštesni, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokykla įskaito mokinio pasiekimus ir konvertuoja pagal dešimtbalę vertinimo sistemą. Mokykla sudaro mokiniui individualų užsienio kalbos mokymosi planą ir galimybę vietoje užsienio kalbos pamokų lankyti papildomas lietuvių kalbos ir literatūros ar kitos kalbos pamokas kitose klasėse.

71.6. Jeigu mokinys yra atvykęs iš kitos mokyklos ir, tėvams (globėjams, rūpintojams) pritarus, pageidauja toliau mokytis pradėtos kalbos, o mokykla neturi tos kalbos mokytojo:

71.6.1. mokiniui sudaromos sąlygos lankyti užsienio kalbos pamokas kitoje mokykloje, kurioje vyksta tos kalbos pamokos, suderinus su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir su valstybinės mokyklos (biudžetinės įstaigos) – savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės mokyklos (biudžetinės įstaigos) – savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu, valstybinės ir savivaldybės mokyklos (viešosios įstaigos) ir nevalstybinės mokyklos – savininku (dalyvių susirinkimu). Skiriant pamokų skaičių, vadovaujamas Bendrųjų ugdymo planų 77 punktu;

71.6.2. mokinys gali kalbos mokytis neformaliojo švietimo įstaigoje ir siekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose nurodytų pasiekimų (pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis). Tokiais atvejais jis privalo reguliariai pildyti savo Europos kalbų aplanką ir rinkti kalbos mokėjimo lygį patvirtinančius dokumentus. Juos turi pateikti mokyklai pagal iš anksto priimtą susitarimą, kuriame numatytas atsiskaitymo laikas ir apibrėžti pasiekimų įvertinimo kriterijai.

71.7. Mokyklai priėmus sprendimą gali būti įgyvendinamas integruotas dalyko ir užsienio kalbos mokymas (is):

71.7.1. pagal dalyko ir užsienio kalbų mokytojų parengtą ugdymo programą – ilgalaikį planą. Programą gali įgyvendinti dalyko mokytojas, užsienio kalbos mokytojas arba dalyko ir užsienio kalbos mokytojai kartu;

71.7.2. dalyko arba užsienio kalbos pamokose, arba kaip dalyko modulis, skiriant pagal poreikį pamoką(-ų) iš ugdymo poreikiams ir mokymosi pagalbai teikti numatytų pamokų.

72. Gamtos mokslai.

72.1. Mokykla užtikrina, kad eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti gamtos mokslų dalykų turinyje būtų skiriama ne mažiau kaip 30 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus. Nesant sąlygų atlikti eksperimentus mokykloje, kurioje mokosi mokinys, sudaromos sąlygos juos atlikti kitoje mokykloje, atvirosios priegios centruose ar kitose tam tinkamose aplinkose.

72.2. Mokykla, įgyvendinanti pagrindinio ugdymo programą, gali priimti sprendimą 7–8 klasėse vietoje atskirų gamtos mokslų dalykų – biologijos, chemijos, fizikos – organizuoti vieno, gamtos mokslų, dalyko mokymąsi, nemažinant biologijai, chemijai ir fizikai Bendrųjų ugdymo planų 77 punkte skirtų pamokų per mokslo metus. Mokyklos, išbandančios gamtos mokslų kurso 5–8 klasėms programą, gali visas gamtos mokslams (biologijai, chemijai, fizikai) kurioje nors klasėje skirtas pamokas pavesti organizuoti vienam ar paskirstyti keliems gamtos mokslų mokytojams.

73. Technologijos.

73.1. Mokiniai, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5–8 klasėse), kiekvienoje klasėje mokomi, proporcingai paskirsčius laiką mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programoms.

73.2. Mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, technologijų dalykas prasideda nuo privalomo 17 valandų integruoto technologijų kurso. Šio kurso programos įgyvendinimas (intensyvinimas, ekskursijos, susitikimai ar kt.) turi būti numatytas mokyklos ugdymo plane.

73.3. Mokiniai, baigę integruoto technologijų kurso programą, pagal savo interesus ir polinkius renkasi kurią nors privalomą technologijų programą (mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, elektronikos, gaminių dizaino ir technologijų). Mokyklos ugdymo plane turi būti numatoma, kuriais atvejais mokiniai gali keisti pasirinktą technologijų programą.

73.4. Mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, gali būti siūloma rinktis kitokias technologinio ugdymo programas, mokyklos sukurtas, atsižvelgiant į specifinius mokinių poreikius, mokymosi sąlygų ypatumus, mokyklos ugdymo turinį (pavyzdžiui, mokykla, atsižvelgdama į mokyklos ugdymo turinio specifiškumą, gali parengti biotechnologijos, keramikos, robotikos, variklinių transporto priemonių ir kt. programas). Būtina, kad mokiniai, mokydamiesi pagal mokyklos parengtas technologinio ugdymo programas, įgytų pasiekimų, artimų ar tolygių numatytiesiems pagrindinio ugdymo technologijų bendrojoje programoje.

73.5. Mokykla, bendradarbiaudama su profesinio mokymo įstaiga, technologijų programų turinį gali derinti su atitinkama formaliojo profesinio mokymo programa, o jai įgyvendinti naudotis profesinio mokymo baze.

74. Informacinės technologijos.

74.1. 7–8 klasėse skiriamos 37 dalyko pamokos per dvejus metus. 7 klasėje pirmą pusmetį pamokos skiriamos informacinių technologijų bendrosios programos kursui (apie 50 procentų metinių pamokų), o antrą pusmetį informacinių technologijų mokoma integruotai su kitais dalykais (kiti 50 procentų pamokų); 8 klasėje – priešingai: pirmą pusmetį informacinių technologijų mokoma integruotai (apie 50 procentų metinių pamokų), o antrą pusmetį pamokos skiriamos informacinių technologijų bendrosios programos kursui (kiti 50 procentų pamokų). Gali būti integruojama, pavyzdžiui, su matematikos mokymu (pavyzdžiui, naudojimasis skaičiuokle sprendžiant statistikos uždavinius).

74.2. Integruojant dalyko ir informacinių technologijų programas, pamoką gali planuoti ir dalyko mokytoją konsultuoti informacinių technologijų mokytojas arba pamokoje gali dirbti du

mokytojai (dalyko ir informacinių technologijų). Dalyko mokytojui turint pakankamai gerus skaitmeninio raštingumo gebėjimus, nėra būtina, kad pamokoje dirbtų du mokytojai.

74.3. 9–10 ir gimnazijos I–II klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirenkamųjų programavimo pradmenų, kompiuterinės leidybos pradmenų arba tinklalapių kūrimo pradmenų modulių. Mokykla siūlo rinktis ne mažiau kaip iš dviejų modulių. Modulių renkasi mokinys.

75. Socialiniai mokslai.

75.1. Mokykla, įgyvendindama socialinių mokslų ugdymo turinį, 9–10 ir gimnazijos I–II klasių mokinių projektinio darbo (tyrimo, kūrybinių darbų, socialinės veiklos) gebėjimams ugdyti gali skirti 20–30 procentų dalykui skirtų pamokų laiko per mokslo metus.

75.2. Laisvės kovų istorijai mokyti rekomenduojama skirti ne mažiau kaip 18 pamokų, integruojant temas į istorijos, lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų pamokas.

75.3. Rekomenduojama į istorijos, geografijos, pilietiškumo ugdymo pagrindų dalykų turinį integruoti Lietuvos ir pasaulio realijas, kurios turi būti nuolat sistemingai atskleidžiamos ir aptariant su mokiniais nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temas, tokias kaip: Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo samprata ir sistema, rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė; Lietuvos gynybos politika; informaciniai ir kibernetiniai karai: tikslai, metodai, instrumentai; Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas ir kiti įgyvendinamieji gynybos ir kovos su korupcija sričių teisės aktai, ir kitas panašias temas.

75.4. Mokykla siūlo mokiniams pasirinkti mokytis Nacionalinio saugumo ir krašto gynybos modulį pagal Nacionalinio saugumo ir krašto gynybos programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. V–943 „Dėl Nacionalinio saugumo ir krašto gynybos programos patvirtinimo“. Šiai programai įgyvendinti pamokos skiriamos iš numatytyjų mokinio ugdymo poreikiams ir mokymosi pagalbai teikti.

76. Fizinis ugdymas.

76.1. Mokiniui, kuris:

76.1.1. 2019–2020 mokslo metais mokosi 5 ar 6 klasėje, privalomos 3 fizinio ugdymo pamokos per savaitę, per mokslo metus – 111 pamokų;

76.1.2. 2020–2021 mokslo metais mokosi 5, 6 ar 7 klasėje, privalomos 3 fizinio ugdymo pamokos per savaitę, per mokslo metus – 111 pamokų.

76.2. Būtina sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui rinktis jo pomėgius atitinkančią neformaliojo švietimo programą, skirtą fizinio aktyvumo veikloms. Mokykla užtikrina pasiūlos įvairovę ir organizuoja mokinių, lankančių šias programas, apskaitą.

76.3. Organizuojant fizinio ugdymo pamokas gali būti sudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės iš paralelių ar gretimų klasių mokinių (pavyzdžiui, 5A ir 5B ar 7A ir 8B). Jei pakanka mokymo lėšų, klasė gali būti dalijama į grupes.

76.4. Mokykla numato, kaip organizuos ugdymą specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams:

76.4.1. pagal ligų pobūdį iš įvairių klasių sudaromos 7–12 mokinių grupės, kurioms skiriamos 2 pamokos per savaitę, nuo 2019–2020 mokslo metų 5 ir 6 klasės mokiniams skiriamos 3 fizinio ugdymo pamokos per savaitę, o nuo 2020–2021 mokslo metų 3 fizinio ugdymo pamokos skiriamos ir 7 klasės mokiniams;

76.4.2. mokiniai gali dalyvauti pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą;

76.4.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje.

76.5. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami, atsižvelgiant į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių

mokytojas skiria alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

76.6. Mokykla mokiniams, atleistiems nuo fizinio ugdymo pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (pavyzdžiui, stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą kompiuterių klasėje, bibliotekoje, konsultacijas, socialinę veiklą ir pan.).

77. Minimalus pamokų skaičius Pagrindinio ugdymo programai grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti per dvejus mokslo

Klasė Ugdymo sritys ir dalykai	5	6	7	8	Pagrindinio ugdymo programos I dalyje (5–8 klasė)	9 / gimnazij os I klasė	10 / gimnazijo s II klasė	Pagrindinio ugdymo programoje (iš viso)
Dorinis ugdymas								
Dorinis ugdymas (etika)								
Dorinis ugdymas (tikyba)	74 (1;1)		74 (1;1)		148	74 (1;1)		222
Kalbos								
Lietuvių kalba ir literatūra	370 (5;5)		370 (5;5)		740	333 (4;5 / 5;4)		1 073
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)*	370 (5;5)		370 (5;5)		740	296 (4;4)		1 036
Užsienio kalba (1-oji)	222 (3;3)		222 (3;3)		444	222 (3;3)		666
Užsienio kalba (2-oji)	74 (0;2)		148 (2;2)		222	148 (2;2)		370
Matematika ir informacinės technologijos								
Matematika	296 (4;4)		296 (4;4)		592	259 (4;3 / 3;4)		851
Informacinės technologijos	74 (1;1)		37 (1)		111	74 (1;1)		185
Gamtamokslinis ugdymas								
Gamta ir žmogus	148 (2;2)		–		148	–		148
Biologija	–		111 (1;2 / 2;1)		111	111 (1;2 / 2;1)		222
Chemija	–		74 (0;2)		74	148 (2;2)		222
Fizika	–		111(1;2 / 2;1)		111	148 (2;2)		259
Gamtos mokslai**	148		296		444			444
Socialinis ugdymas								
Istorija	148 (2;2)		148 (2;2)		296	148 (2;2)		444
Pilietiškumo pagrindai	–		–		–	74 (1;1)		74
Socialinė-pilietinė veikla	20		20		40	20		60
Geografija	74 (0;2)		148 (2;2)		222	111 (2;1 / 1;2)		333
Ekonomika ir verslumas	–		–		–	37		37
Meninis ugdymas								
Dailė	74 (1;1)		74 (1;1)		148	74 (1;1)		222
Muzika	74 (1;1)		74 (1;1)		148	74 (1;1)		222
Technologijos, kūno kultūra, žmogaus sauga								
Technologijos (...)	148 (2;2)		111 (1;2 / 2;1)		259	92,5 (1,5;1 / 1;1,5)		351,5
Fizinis ugdymas***	222; (3;3)		148 (2;2) 185 (3;2)****		370; 407****	148 (2;2)		518; 555****
Žmogaus sauga	37 (1)		37 (1)		74	18,5 (0,5)		92,5
Pasirenkamieji dalykai / dalykų moduliai / projektinė veikla projektinė veikla (...); ... (pasirenkamasis); ...(dalyko modulis								

metus ir per savaitę:

Minimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę	26; 30*	29;33*	29; 32* 30**** (33*)**** *	20; 33*		31; 33*	31; 33*	176; 194* 177**** (195*)****
Minimalus privalomas pamokų skaičius mokiniui per 2019–2020 mokslo metus	962; 1 110*	1 073; 1 221*	1 073; 1 184*	1 110; 1 221*		1 147; 1 221*	1 147; 1 221*	6512; 7178*
Minimalus privalomas pamokų skaičius mokiniui per 2020–2021 mokslo metus	962; 1 110*	1 073; 1 221*	1 110; 1 221*	1 110; 1 221*		1 147; 1 221*	1 147; 1 221*	6549; 7215*
	5–8 klasėse					9–10, gimnazijos I, II klasėse		
Pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, skaičius per mokslo metus	444				444	518; 370*		962; 814*
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius per mokslo metus)	259				259	185		444

Pastabos:

* mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba;

** mokyklose, išbandančiose gamtos mokslų kurso programą 5–8 klasėms;

*** fizinis ugdymas įgyvendinimas pagal pagrindinio ugdymo kūno kultūros bendrąją programą;

**** fizinio ugdymo pamokų skaičius 2020–2021 mokslo metais.

Lentelėje nurodomi: dalykai ir minimalus privalomas pamokų skaičius mokiniui per savaitę; galimas kiekvienoje klasėje dalykui skiriamų savaitinių pamokų paskirstymas; neformaliajam švietimui skiriamų valandų skaičius; pamokų, skiriamų mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, skaičius – pagrindinio ugdymo programos pirmajai ir antrajai daliai.

Lentelėje pateiktų duomenų paaiškinimas. Pavyzdžiui: „Biologija 7 ir 8 klasė: 2;1 / 1;2“ – nurodomi galimi pamokų paskirstymo variantai: 2 pamokos 7 klasėje ir 1 pamoka 8 klasėje, arba atvirkščiai. Mokykla gali rinktis ir kitokį pamokų skirstymo variantą.

Mokyklos ugdymo plano kontaktinių valandų skaičius negali viršyti Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, numatyto kontaktinių valandų skaičiaus.

78. Bendrųjų ugdymo planų prieduose pateikiama:

78.1. Specializuoto ugdymo krypties programų (pagrindinio ugdymo kartu su dailės, menų, muzikos, sporto, inžinieriniu ar kitu ugdymu programų), įgyvendinimas (1 priedas).

78.2. Pagrindinio ugdymo programos įgyvendinimas kartu su formaliojo profesinio mokymo programa (2 priedas).

78.3. Pagrindinio ugdymo organizavimas ligoninės ir sanatorijos mokyklose (3 priedas).

78. 4. Pagrindinio ugdymo organizavimas laisvės atėmimo vietose (4 priedas).

78.5. Suaugusiųjų pagrindinio ugdymo programos įgyvendinimas (5 priedas).

78.6. Pagrindinio ugdymo individualizuotos programos ir socialinių įgūdžių ugdymo programos įgyvendinimas (6 priedas).

IV SKYRIUS

VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

79. Vidurinio ugdymo programos trukmė – dveji mokslo metai.

79.1. Vidurinio ugdymo programą vykdančios mokyklos įgyvendina Vidurinio ugdymo bendrąsias programas, kurias sudaro šios sritys: dorinis ugdymas: (etika, katalikų tikyba, ortodoksų (stačiatikių) tikyba, evangelikų liuteronų tikyba, evangelikų reformatų tikyba, karaimų tikyba, judėjų tikybos pažintinė programa); kalbos: lietuvių kalba ir literatūra, kitos gimtosios kalbos, lietuvių gestų kalba, lietuvių kalba kurtiesiems ir neprigirdintiesiems, užsienio kalbos,

užsienio kalba kurtiesiems ir neprisigirdintiesiems; matematika; gamtamokslinis ugdymas: biologija, chemija, fizika, integruotas gamtos mokslų kursas; socialinis ugdymas: istorija, geografija, integruotas istorijos ir geografijos kursas, teisė, religijotyra, filosofija, ekonomika ir verslumas, psichologija; meninis ugdymas: dailė, filmų kūrimas, fotografija, grafinis dizainas, menų pažinimas, muzika, kompiuterinės muzikos technologijos, šokis, teatras; informacinės technologijos; technologijos; fizinis ugdymas; bendrųjų kompetencijų ugdymas.

79.2. Vidurinio ugdymo turinį sudaro:

79.2.1. privaloma dalis: privalomi mokytis dalykai ir privalomai pasirenkamieji dalykai pavyzdžiui, dalykų moduliai, dalykai, brandos darbas;

79.2.2. laisvai pasirenkama dalis: pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai, pasirenkami profesinio mokymo programos moduliai. Pasirenkamieji dalykų moduliai neskaičiuojami kaip atskiri dalykai.

80. Mokykla nustato mokinio individualaus ugdymo plano struktūrą ir keitimo tvarką. Mokinys, vadovaudamasis Ugdymo programų aprašu, mokyklos pasiūlymais ir atsižvelgdamas į tolesnius mokymosi planus, priima sprendimą, kuriuos dalykus ar modulius renkasi mokytis pagal vidurinio ugdymo programą, apsisprendžia dėl vieno brandos darbo III ar IV gimnazijos klasėje rengimo ir kartu su mokytojais, padedant tėvams (globėjams, rūpintojams), pasirenkia individualų ugdymo planą.

81. Mokinio pasirinkti mokytis dalykai tampa privalomi. Jeigu pasirinkto dalyko programos mokinys nebaigia ir nepasiekia joje numatytų pasiekimų – pripažįstama, kad jis jo nesimokė.

82. Mokinys, kuris mokosi pagal vidurinio ugdymo programą kartu su profesinio mokymo programa arba profesinio mokymo programos moduliais, gali nesimokyti technologijų ir integruotų menų. Šių dalykų valandos skiriamos pasirinktos profesijos dalykams mokytis.

83. Laikinosios grupės vidurinio ugdymo programai įgyvendinti (išskyrus mokyklas, nurodytas Bendrųjų ugdymo planų 88 punkte) sudaromos iš mokinių, kurie pasirenka tą pačią bendrojo ugdymo dalyko kurso programą, tą patį dalyko modulį, pasirenkamąjį dalyką ar profesinio mokymo programos modulį.

84. Jeigu mokinys pageidauja, mokykla sudaro sąlygas pagerinti pasirinktų ugdymo sričių ar atskirų dalykų kompetencijas papildomai rengtis brandos egzaminams ar tolesniam mokymuisi, baigus vidurinio ugdymo programą (pavyzdžiui, profesinio mokymo programos moduliai).

85. Mokiniui, atvykusiam iš kitos mokyklos, mokykla turi užtikrinti galimybę įgyvendinti savo individualų ugdymo planą arba, nesant tam sąlygų, pasiūlyti keisti pasirinktus dalykus ar modulius.

86. Mokykla privalo užtikrinti, kad privalomų, privalomai ir laisvai pasirenkamų dalykų mokinio individualiame plane būtų ne mažiau nei 8 pamokos, o minimalus pamokų skaičius per savaitę – 28. Mokiniams, besimokantiems tautinės mažumos kalba, minimalus pamokų skaičius – 31,5 savaitinės pamokos, mokiniams, kurie mokosi pagal specializuoto ugdymo programą, minimalus pamokų skaičius – 31 savaitinė pamoka. Didinant pamokų skaičių per savaitę, privalo laikytis Higienos normoje numatyto pamokų skaičiaus per dieną.

87. Mokykla sudaro sąlygas mokinių socialinei-pilietinei veiklai, savanorystei ir skatina mokinius jomis užsiimti. Šias veiklas rekomenduojama įtraukti į mokinio individualųjį planą. Mokykla padeda mokiniams susipažinti su profesijų įvairove ir pasirinkimo galimybėmis, planuoti tolesnį savo mokymąsi ir (ar) darbinę veiklą, karjerą.

88. Mokykla, kurioje yra viena gimnazijos III arba viena gimnazijos IV klasė, pagal skirtas mokymo lėšas pasirenka tinkamiausią būdą įgyvendinti dalykų bendrojo ir išplėstinio kursų programas ir užtikrinti mokymo kokybę. Rekomenduojama lietuvių kalbai ir literatūrai, matematikai ir gimtajai kalbai mokytis(s) sudaryti atskiras laikinąsias grupes, atsižvelgiant į

mokinių pasirinktą bendrojo ar išplėstinio kurso programą, o užsienio kalbai – į kalbos mokėjimo lygį.

89. Mokinių mokymas namuose organizuojamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų II skyriaus dešimtuoju skirsniu „Mokymo namie organizavimas“. Vidurinio ugdymo programa vaikų socializacijos centruose įgyvendinama nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu.

90. Žmogaus saugos dalykas integruojamas į kitų dalykų ugdymo turinį.

91. Mokiniais, kurie mokosi savarankiškai ar nuotoliniu būdu pavienio mokymosi forma, konsultacijoms skiriama iki 15 procentų, o besimokantiems grupinio mokymosi forma – 40 procentų Bendrųjų ugdymo planų 93 punktu nustatyto savaitinių ir (ar) metinių pamokų skaičiaus.

92. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių fizinis ugdymas organizuojamas, vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 76.4, 76.6 papunkčiais.

93. Vidurinio ugdymo programai grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per dvejus mokslo metus:

Ugdymo sritys, dalykai	Minimalus pamokų skaičius privalomam turiniui įgyvendinti	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Dorinis ugdymas	70		
Tikyba		70	-
Etika		70	-
Kalbos			
Lietuvių kalba ir literatūra	280	280	350
Lietuvių kalba ir literatūra*	385	385	455
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)*	280	280	350
Užsienio kalbos		Kursas, orientuotas į B1 mokėjimo lygį	Kursas, orientuotas į B2 mokėjimo lygį
Užsienio kalba (...)	210	210	210
Ugdymo sritys, dalykai	Minimalus pamokų skaičius privalomam turiniui įgyvendinti	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Socialinis ugdymas	140		
Istorija		140	210
Geografija		140	210
Integruotas istorijos ir geografijos kursas		140	
Matematika	210	210	315
Informacinės technologijos		70	140
Gamtamokslinis ugdymas	140		
Biologija		140	210
Fizika		140	245
Chemija		140	210

Integruotas gamtos mokslų kursas		140	–
Meninis ugdymas ir technologijos	140		
Dailė		140	210
Muzika		140	210
Teatras		140	210
Šokis		140	210
Menų pažinimas		140	210
Kompiuterinės muzikos technologijos		140	210
Grafinis dizainas		140	210
Fotografija		140	210
Filmų kūrimas		140	210
Technologijos (kryptys):			
Turizmas ir mityba		140	210
Statyba ir medžio apdirbimas		140	210
Tekstilė ir apranga		140	210
Taikomasis menas, amatai ir dizainas		140	210
Verslas, vadyba ir mažmeninė prekyba		140	210
Mechanika, mechaninis remontas		140	210
Kitos technologijų kryptys		140	210
Integruotas menų ir technologijų kursas		140	210
Fizinis ugdymas	140–210 (4–6)		
Fizinis ugdymas ***		140/210	280
Pasirinkta sporto šaka		(140–210)	
Žmogaus sauga**	17,5	17,5	17,5
Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai / Projektinė veikla			
Brandos darbas	17,5–37		
Mokinio pasirinktas mokymo turinys		Iki 26 Iki 22 *	Iki 26 Iki 22*
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui per savaitę / per mokslo metus	Po 28 pamokas III ir IV gimnazijos klasėse per savaitę; 1036 – III gimnazijos klasėje, 924 – IV gimnazijos klasėje. Po 31,5 pamokos III ir IV gimnazijos klasėse per savaitę*. 1165,5 – III gimnazijos klasėje*; 1039,5 – IV gimnazijos klasėje*.		
Neformalusis švietimas (valandų skaičius) klasei	210 valandų		
Mokinio ugdymo poreikiams tenkinti	840 pamokų dvejiems mokslo metams		

Maksimalus pamokų skaičius klasei, esant 3 ir daugiau gimnazijos III klasių, – 3570 pamokų per mokslo metus (51 pamoka per savaitę); mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, – 3780 pamokų per mokslo metus (54 pamokos per savaitę).

Minimalus pamokų skaičius klasei, esant vienai gimnazijos III klasei, – 1591 pamoka per mokslo metus (43 pamokos per savaitę); mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, IV gimnazijos klasei – 1702 pamokos per mokslo metus (46 pamokos per savaitę). Klasei gali būti skiriama ir daugiau pamokų, atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius ir neviršijant mokymui skirtų lėšų.

Pastabos:

* mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba;

** integruojama į ugdymo turinį;

*** fizinis ugdymas įgyvendinimas pagal vidurinio ugdymo kūno kultūros bendrąją programą.

Mokyklos ugdymo plano kontaktinių valandų skaičius negali viršyti Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, numatyto kontaktinių valandų skaičiaus.

94. Bendrųjų ugdymo planų prieduose pateikiama:

94.1. Specializuoto ugdymo krypties programų (vidurinio ugdymo kartu su dailės, menų, muzikos, sporto, inžinieriniu ar kitu ugdymu programų), įgyvendinimas (1 priedas).

94.2. Vidurinio ugdymo programos įgyvendinimas kartu su formaliojo profesinio mokymo programa (2 priedas).

94.3. Vidurinio ugdymo organizavimas ligoninės ir sanatorijos mokyklose (3 priedas).

94.4. Vidurinio ugdymo organizavimas laisvės atėmimo vietose (4 priedas).

94.5. Suaugusiųjų vidurinio ugdymo programos įgyvendinimas (5 priedas).

V SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

95. Mokykla, rengdama mokyklos ugdymo planą, turi užtikrinti visų mokinių įtrauktį į švietimą, šalinti kliūtis, trukdančias teikti būtiną mokymosi ir švietimo pagalbą, pritaikyti mokymosi aplinką.

96. Mokykla, formuodama mokyklos, klasės, mokinio ugdymo turinį ir organizuodama, įgyvendindama ugdymo procesą, vadovaujasi bendrosiomis programomis ir šio skyriaus nuostatomis (jei šiame skyriuje neregamentuojama, mokykla vadovaujasi kitomis Bendrųjų ugdymo planų nuostatomis, reglamentuojančiomis švietimo programų įgyvendinimą) ir atsižvelgia į:

96.1. mokinio mokymosi ir švietimo pagalbos poreikius;

96.2. formaliojo švietimo programą;

96.3. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

96.4. švietimo pagalbos specialistų, mokyklos vaiko gerovės komisijos, pedagoginių psichologinių ar švietimo pagalbos tarnybų rekomendacijas;

97. Pagrindinio ugdymo individualizuotos programos ir socialinių įgūdžių ugdymo programos įgyvendinimas nurodomas Bendrųjų ugdymo planų 6 priede.

ANTRASIS SKIRSNIS INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO RENGIMAS

98. Mokykla, rengdama ugdymo planą mokiniui ir vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 77, 93 ar 97–100 (mokymas tautinės mažumos kalba) punktuose nurodytu pagrindinio ar vidurinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičiumi, gali:

98.1. iki 30 procentų koreguoti dalykų programoms įgyvendinti skiriamų metinių pamokų skaičių (nemažinant nustatyto mokiniui minimalaus pamokų skaičiaus per savaitę);

98.2. planuoti specialiąsias pamokas ir (ar) didinti pamokų, skirtų ugdymo sričiai, socialinei veiklai, ugdymui profesinei karjerai, medijų ir informaciniam raštingumui ir t. t., skaičių, siekiant plėtoti asmens kompetencijas ir tenkinti ugdymosi poreikius;

98.3. keisti specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių;

98.4. keisti pamokų trukmę, dienos ugdymo struktūrą;

98.5. formuoti nuolatinės ar laikinąsias grupes, pogrupius iš tų pačių ar skirtingų klasių mokinių;

98.6. vėliau pradėti mokytis pirmosios ar antrosios užsienio kalbos, mokytis tik vienos užsienio kalbos – mokinių, turinčių klausos, įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto (taip pat ir nepatikslingo intelekto), judesio ir padėties, bendrųjų mokymosi sutrikimų, turinčių kochlearinius implantus;

98.7. mokytis tik vienos užsienio kalbos (išimtiniais atvejais – iš viso nemokytis), o pamokas skirti lietuvių kalbai ir literatūrai mokytis – besimokančiam mokykloje, kurioje įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, ir turinčiam Bendrųjų ugdymo planų 98.6 papunktyje išvardytų sutrikimų;

98.8. besimokantį pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą pagrindinio ugdymo programoje prasidedančių dalykų pradėti mokytis metais vėliau, juos sieti su praktiniais mokinio interesais, kasdiene gyvenimo patirtimi; mokymas gali būti organizuojamas atskiromis veiklomis;

98.9. besimokančiam pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, jei ugdymas įgyvendinamas pagal Bendrųjų ugdymo planų 77 punktą, vietoje kelių vienos srities dalykų galima siūlyti integruotas tų dalykų pamokas, dalykų modulius, projektines veiklas, skirtas esminėms srities dalykų ir bendrosioms kompetencijoms įgyti;

98.10. nemokytis užsienio kalbų turinčiojo kompleksinių negalių ir (ar) kompleksinių sutrikimų, į kurių sudėtį įeina klausos sutrikimai (išskyrus nežymų klausos sutrikimą). Užsienio kalbų pamokų laikas gali būti skiriamas lietuvių, lietuvių gestų kalbai mokytis;

98.11. nemokytis muzikos turinčiojo klausos sutrikimą (išskyrus nežymų);

98.12. nemokytis technologijų turinčiojo judesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų (išskyrus lengvus). Vietoj Bendrųjų ugdymo planų 98.6–98.12 papunkčiuose nurodytų dalykų mokinys gali rinktis kitus individualaus ugdymo plano dalykus, tenkinančius specialiuosius ugdymosi poreikius, gauti pedagoginę ar specialiąją pedagoginę pagalbą, o tautinės mažumos kalba besimokantis mokinys – mokytis lietuvių kalbos ir literatūros.

99. Mokiniui, kuris mokosi pagal pritaikytą bendrojo ugdymo programą, individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 77 ir 93 punktais dalykų programoms įgyvendinti nurodomu pamokų skaičiumi, kuris gali būti koreguojamas iki 20 procentų. Bendras pamokų ir neformaliojo švietimo pamokų skaičius gali būti didinamas atsižvelgiant į mokinio galias ir ugdymosi poreikius, specialistų rekomendacijas.

99.1. Sutrikusios klausos mokinio ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 77 ir 93 punktuose punktais, be to:

99.1.1. atsižvelgiant į klausos netekimo laiką, kalbos išsivystymo lygį, turimus tarties įgūdžius ir gebėjimą bendrauti kalba, ugdymo plane specialiosios pamokos skiriamos tarčiai, kalbai ir klausai lavinti;

99.1.2. kurčio ir neprigirdinčio mokinio ugdymo plane turi būti skiriama: lietuvių gestų kalbai – ne mažiau kaip 74 pamokos, lietuvių kalbai ir literatūrai – ne mažiau kaip 222 pamokos per metus;

99.1.3. kurčias ir neprigirdintis mokiniš mokomas totaliosios komunikacijos žodiniu ar dvikalbiu metodu, atsižvelgiant į individualius gebėjimus ir tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus;

99.1.4. 9–10 klasėse iš mokinio ugdymo(si) poreikiams tenkinti skiriamų pamokų ne mažiau kaip 111 pamokų per metus turi būti skiriama mokyti individualizuotai ir diferencijuotai bei karjeros valdymo kompetencijoms ugdyti;

99.1.5. mokiniui tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo specialiosioms pratyboms skiriama: 5 klasėje – ne mažiau kaip 74 pamokos, 6–10 ir gimnazijos klasėse – ne mažiau kaip 37 pamokos per metus, turintiems kochlearinius implantus – ne mažiau kaip 74 pamokos per metus. Pratybų ir lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti.

99.2. Sutrikusios regos mokinio ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 77 ir 93 punktais. Ugdymo plane skiriamos specialiosios pamokos ir specialiosios pratybos:

99.2.1. silpnaregiui mokiniui, kuriam gresia pavojus apakti, individualioms pratyboms (iki ketverių metų) mokyti(s) Brailio rašto skiriamos ne mažiau kaip 37 pamokos per metus jas išdėstomos intervalais, sudarančiais sąlygas mokiniui kuo greičiau išmokti Brailio rašto;

99.2.2. aklam (regėjimo aštrumas nuo šviesos pojūčio iki 0,04) ir silpnaregiui (regėjimo aštrumas – 0,05–0,1) mokiniui regėjimui lavinti galima skirti 37 ir daugiau pamokų per metus (turint mokymo lėšų);

99.2.3. tiflopedagoginė pagalba aklam ir žymią silpnaregystę (geriau matančios akies regėjimo aštrumas su korekcija – nuo 0,05 iki 0,1) turinčiam mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma;

99.2.4. neregėnčiam mokiniui individualioms mobilumo lavinimo pratyboms skiriamos ne mažiau kaip 37 pamokos per metus. Šios pamokos gali būti skiriamos ir kasdienio gyvenimo bei komunikaciniams įgūdžiams ugdyti.

99.3. Kurčneregio mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 6 priedu.

99.4. Sutrikusios kalbos ir kitos komunikacijos mokinio ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 77 ir 93 punktais. Ugdymo plane specialiosios pamokos skiriamos tarčiai, kalbai ir klausai lavinti:

99.4.1. specialiosioms pratyboms 5–8 klasėse skiriamos ne mažiau kaip 74 pamokos per metus, 9–10 klasėse – ne mažiau kaip 18 pamokų per metus mokinio kalbai ir komunikacijai lavinti;

99.4.2. mokiniui, bendraujančiam alternatyviuoju būdu, tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosioms pratyboms 5–10 klasėse skiriama ne mažiau kaip 18 pamokų per metus.

99.5. Judesio ir padėties sutrikimų turinčio mokinio ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 77 ir 93 punktais. Ugdymo plane pamokos turėtų būti skiriamos gydomajai kūno kultūrai, sensomotorikai lavinti, naudojimosi kompiuteriu įgūdžiams formuoti, komunikaciniams gebėjimams ugdyti:

99.5.1. mokiniui, sergančiam cerebriniu paralyžiumi ar turinčiam judesio ir padėties sutrikimų (išskyrus lengvus), individualioms gydomosios kūno kultūros pratyboms skiriamos ne mažiau kaip 37 pamokos per metus;

99.5.2. mokiniui, bendraujančiam alternatyviuoju būdu, 5–10 klasėse tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosios pratybos gali būti integruojamos į komunikacinės ir pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokas. Pratybų ir komunikacinės, pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokų turinys turi derėti;

99.5.3. 4–8 mokinių grupei gali būti skiriama iki 111 pamokų per metus sveikata stiprinančiam fiziniam ugdymui.

100. Bendrojo ugdymo dalykų programas pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, specialiojo pedagogo ir (ar) kitų vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas. Jei mokykloje švietimo pagalbos specialistų nėra, mokytoją konsultuoja mokyklą aptarnaujančios pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos ir (ar) savivaldybės administracijos švietimo padalinių specialistai.

TREČIASIS SKIRSNIS **MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ,** **MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS**

101. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 23 punkto nuostatomis.

102. Mokinio, kuriam bendrojo ugdymo programa pritaikoma, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal bendrojoje programoje numatytus pasiekimus, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, kokiais aspektais bus pritaikomas ugdymo turinys (ko sieks ir mokysis mokyns, kaip bus mokoma(si), kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai, kokiomis mokymo(si) priemonėmis bus naudojamosi).

103. Dėl mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą arba Socialinių įgūdžių ugdymo programą, mokymosi pasiekimų vertinimo (būdų, periodiškumo) ir įforminimo susitariama mokykloje. Susitarimai priimami, atsižvelgiant į mokinio galias ir vertinimo suvokimą, specialiuosius ugdymosi poreikius, numatomą pažangą, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus. Vertinimo būdus renkasi mokykla (vertinimo įrašai „įskaityta“, „neįskaityta“, aprašai, pažymiai ir kt.).

KETVIRTASIS SKIRSNIS **SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS** **TEIKIMAS**

104. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.

105. Mokykla specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą mokiniui teikia vadovaudamasi teisės aktais ir įgyvendindama pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos ir mokyklos vaiko gerovės komisijos rekomendacijomis.

106. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama:

106.1. vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

106.2. ugdymo proceso metu ar pasibaigus ugdymo procesui, atsižvelgiant į mokinio galias, keliamus ugdymo(si) tikslus, tenkinant jo reikmes. Siekiant įtraukties į bendrą ugdymo procesą ir teikiant pagalbą pamokoje, klasėje pasirenkami kuo mažiau stigmatizuojantys ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo būdai;

106.3. specialiųjų pratybų forma: individualiai, mažoms grupelėms (2–4 mokiniai), grupėms (5–8 mokiniai). Mokiniais, turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagalba gali būti teikiama per specialiąsias pamokas;

106.4. jei mokykloje nėra reikiamos kvalifikacijos specialiųjų pedagogų, galinčių teikti ugdymą ir švietimo pagalbą regos, klausos, įvairiapusių raidos (autizmo), elgesio ir (ar) emocijų sutrikimų turinčiam mokiniui, kuriam rekomenduota papildoma specialioji pedagoginė pagalba, jam skiriamos ne mažiau kaip 74 valandos per metus individualioms specialiojo pedagogo konsultacijoms ir (ar) papildomai dalyko mokytojo pagalbai arba sudaromos sąlygos šias paslaugas mokiniui gauti specialiosios paskirties įstaigoje, specialiojo ugdymo centruose.

107. Specialioji pagalba teikiama vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“.

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE

108. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu organizuoja mokykla pagal vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos, gydytojų rekomendacijas sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

109. Mokiniui, kuris mokosi pagal pritaikytą bendrojo ugdymo programą, mokytis namie mokykla skiria pamokų vadovaudamasi Bendrųjų ugdymo planų 56–60 ir 77, 93 punktais, iš jų iki 74 pamokų gali skirti specialiosioms pamokoms, specialiosioms pratyboms ar konsultacijoms, o mokiniui, kuris mokosi tautinės mažumos kalba, papildomai skirti 37– 74 valandas lietuvių kalbai ir literatūrai mokytis.

110. Mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 56–60 punktais. Mokytis namie skiriamos ne mažiau kaip 296 valandos per metus:

110.1. iki 74 pamokų per metus galima skirti specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms;

110.2. mokiniui, turinčiam judesio ir padėties sutrikimų rekomenduojama iki 74 pamokų per metus skirti gydomajai mankštai;

110.3. mokiniui, besimokančiam tautinės mažumos kalba, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių ar ugdomam namie, lietuvių kalbai ir literatūrai mokytis gali būti papildomai skiriama iki 74 valandų per metus.